Actualisatie kostendekkingsplan

Gemeente Maashorst

31 oktober 2025 - Internal

Contactpersoon

TETJE HENSTRA
Projectleider Water en Klimaatadaptatie

T +31 (0)6 15876322
E tetje.henstra@arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Nederland

Inhoudsopgave

Dit kostendekkingsplan is een actualisatie van het kostendekkingsplan dat onderdeel is van het Programma Omgevingswet Water en Riolering (POW&R 2022-2024).

Deze rapportage bestaat uit 2 onderdelen:

- Uitvoeringsprogramma:

  In dit hoofdstuk is weergegeven welke activiteiten en/of maatregelen de gemeente Maashorst in samenwerking met haar waterpartners of zelfstandig verricht om invulling te geven aan de ambities en watertaken in het POW&R.

- Middelen:

  Voor het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen van riolering en water zijn mensen en financiële middelen nodig. De komende 4 jaar hebben we hier gemiddeld € 7,9 miljoen per jaar aan inkomsten voor nodig. Geld dat burgers en bedrijven via de riool- en waterzorgheffing bijeenbrengen.

1 UITVOERINGSPROGRAMMA

1.1 PLANVORMING EN ONDERZOEK

Planvorming is onmisbaar voor doelmatig rioleringsbeheer. Om inzicht te behouden en verkrijgen in de toestand en het functioneren van het rioleringssysteem is onderzoek noodzakelijk. De komende planperiode hebben we de volgende plannen en onderzoeken voorzien:

Tabel 1: Overzicht planvorming en onderzoek. Vermelde bedragen zijn op prijspeil 2025.

Planvorming	2026	2027	2028	2029
Beoordelen inspectieresultaten en opstellen maatregelenplan	€10.000	€10.000	€10.000	€10.000
Planvorming algemeen	€25.000	€25.000	€25.000	€25.000
Opstellen SSW	€75.000			
Opstellen beleidsnotitie tbv Omgevingsplan	€40.000			
Middelen tbv regiodeal	€41.000			
TOTAAL	**€191.000**	**€35.000**	**€35.000**	**€35.000**
Onderzoek	2026	2027	2028	2029
Meten en monitoren overstorten	€30.000	€30.000	€30.000	€30.000
Inmeten rioolobjecten	€10.000	€10.000	€10.000	€10.000
Onderzoek foutaansluitingen industrieterrein	€25.000	€25.000		
Onderzoek foutaansluitingen buitengebied	€25.000	€25.000	€25.000	€25.000
Inmeten beheergegevens	€25.000	€25.000	€25.000	€25.000
Afkoppelkansenkaart/ grondwaterbeleid	€50.000			
TOTAAL	**€165.000**	**€115.000**	**€90.000**	**€90.000**

1.2 BEHEER EN ONDERHOUD

Onderhoudsinspanningen zijn afgestemd op het in stand houden en goed laten functioneren van het systeem, waarbij risico's optimaal worden vermeden (assetmanagement). De activiteiten bestaan uit inspecties, reinigen, regulier onderhoud en (reactieve) reparaties. De onderhoudskosten maken een significant deel uit van de totale exploitatie van de gemeente Maashorst. Deze kosten bestaan grotendeels uit het jaarlijks onderhoud van (druk)rioleringen, gemalen en rand- en hemelwatervoorzieningen.

Tabel 2: Overzicht beheer en onderhoud. Vermelde bedragen zijn op prijspeil 2025.

Activiteit	2026	2027	2028	2029
Binnendienst (Beheer algemeen)				
Onderhoud programmatuur	€32.500	€32.500	€32.500	€32.500
Beheer riolering en Urgente maatregelen	€50.000	€50.000	€50.000	€50.000
Bestrijding zwerfvuil	€201.900	€201.900	€201.900	€201.900
Reiniging winkelcentra	€160.700	€160.700	€160.700	€160.700
Vegen wegen	€111.200	€111.200	€111.200	€111.200
Buitendienst (Hoofdriolering, huis- en kolkaansluitingen)				
Reiniging en inspectie riolen en putten	€175.000	€175.000	€175.000	€175.000
Inspecteren en reinigen IT riolen	€30.000	€30.000	€30.000	€30.000
Vervangen kolken	€150.000	€150.000	€150.000	€150.000
Vervangen putkoppen	€20.000	€20.000	€20.000	€20.000
Herstelwerkzaamheden op basis van inspectie	€300.000	€300.000	€300.000	€300.000
Wortelfrezen	€150.000	€150.000	€150.000	€150.000
Kolken- en lijngoten reiniging (2x per jaar)	€150.000	€150.000	€150.000	€150.000
Onderhoud riolering algemeen	€425.000	€425.000	€425.000	€425.000
Onderhoud waterdoorlatende bestrating	€50.000	€50.000	€50.000	€50.000

Onderhoud water & groen tbv. riolering	€225.000	€225.000	€225.000	€225.000
Onderhoud wadi's	€35.000	€35.000	€35.000	€35.000
Kosten schade ivm rattenproblematiek	€25.000	€25.000	€25.000	€25.000
Diensten door derden	€20.000	€20.000	€20.000	€20.000
Inspecteren en reinigen drukriolen en persleidingen	€75.000	€75.000	€75.000	€75.000
Aankoop / vervanging pompen	€50.000	€50.000	€50.000	€50.000
Onderhoud drukriolering en vacuümriolering	€100.000	€100.000	€100.000	€100.000
Kosten herstel schade	€20.000	€20.000	€20.000	€20.000
NEN-keuringen minigemalen	€20.000	€20.000	€20.000	€20.000
Foampiggen	€50.000	€50.000	€50.000	€50.000
Onderhoud installaties	€115.000	€115.000	€115.000	€115.000
Kosten herstel schade	€20.000	€20.000	€20.000	€20.000
Onderhoud riolering – NEN-keuring gemalen	€15.000	€15.000	€15.000	€15.000
TOTAAL	**€2.776.300**	**€2.776.300**	**€2.776.300**	**€2.776.300**

1.3 UITVOERINGSMAATREGELEN

Maatregelen zijn afgestemd op het in stand houden en optimaliseren van het functioneren van het systeem. Ten behoeve van de drie zorgplichten is het van belang dat het functioneren van het stelsel in stand gehouden wordt. Het is dus zaak dat oude leidingen tijdig vervangen worden. Het moment van vervangen wordt gebaseerd op de inspectieresultaten en/of optredende problemen. Ten behoeve van de verbetering van de afvoercapaciteit en/of een vermindering van de vuiluitworp worden verbeteringsmaatregelen uitgevoerd.

De kosten voor onze vervangingsopgave zijn gecalibreerd op basis van praktijkervaring en vervangingscapaciteit (uitvoering). In de planperiode houden we rekening met onderstaande benodigde budgetten:

Tabel 3: Overzicht vervangings- en verbetermaatregelen. Vermelde bedragen zijn op prijspeil 2025.

Activiteit	2026	2027	2028	2029
Klimaat- en KRW-maatregelen	€50.000	€50.000	€50.000	€50.000
Foampunten drukriolering en persleiding	€20.000	€20.000	€20.000	€20.000
Aanleg huisaansluitingen	€30.000	€30.000	€30.000	€30.000
Vrijvervalriolering DWA	€5.082.600	€1.775.000	€3.700.000	€1.535.000
Rioolgemalen BK	€89.700			
Rioolgemalen E/M	€1.040.400	€113.000	€80.100	€327.600
Drukriolering E/M		€1.183.000	€24.000	
IBA's				
Randvoorziening E/M				
Verbetering (HWA-maatregelen)	€7.617.500	€4.717.300	€2.190.000	€3.310.000
TOTAAL	**€13.830.200**	**€7.788.230**	**€5.994.100**	**€5.172.600**

1.4 FACILITAIR/OVERIG

Om het stedelijke watersysteem goed te beheren, worden ondersteunende activiteiten verricht en diensten afgenomen. Deze worden gegroepeerd onder 'Facilitaire/overige' activiteiten.

Tabel 4: Overzicht facilitair/overig. Vermelde bedragen zijn op prijspeil 2025.

Activiteit	2026	2027	2028	2029
Binnendienst (Beheer algemeen)				
Contributie stichting RIONED	€7.500	€7.500	€7.500	€7.500
Stimulering waterbewustzijn	€30.000	€30.000	€30.000	€30.000
Bijdrage subsidieregeling afkoppelen/vergroenen	€25.000	€25.000	€25.000	€25.000
Samenwerking As50+	€20.000	€20.000	€20.000	€20.000
Bijdrage RNOB Klimaatadaptatie	€10.000	€10.000	€10.000	€10.000
Exploitatie grondwatermonitoring	€50.000	€50.000	€50.000	€50.000
Perceptiekosten BSOB	€110.000	€110.000	€110.000	€110.000
Perceptiekosten kwijtschelding	€15.000	€15.000	€15.000	€15.000
Kwijtschelding	€75.000	€75.000	€75.000	€75.000
Inzet reserve				

Buitendienst (Hoofdriolering, huis- en kolkaansluitingen)				
Overige uitgaven niet duurzame goederen en diensten	€5.000	€5.000	€5.000	€5.000
Aanschaf en vervangen apparatuur	€5.000	€5.000	€5.000	€5.000
Electriciteitsverbruik	€20.000	€20.000	€20.000	€20.000
Buitendienst (mechanische riolering)				
Electriciteitsverbruik	€130.000	€130.000	€130.000	€130.000
Buitendienst (Pompen, gemalen en randvoorzieningen)				
Electriciteitsverbruik	€120.000	€120.000	€120.000	€120.000
TOTAAL	**€622.500**	**€622.500**	**€622.500**	**€622.500**

2 MIDDELEN

2.1 PERSONELE MIDDELEN

Om ons areaal optimaal te beheren en adequaat in te spelen op de grote uitdagingen van klimaatverandering, is een doordachte personele inzet essentieel. Hieronder zijnde de daarvoor benodigde budgetten weergegeven:

Tabel 5: Overzicht loonkosten en overhead. Vermelde bedragen zijn op prijspeil 2025

Activiteit	2026	2027	2028	2029
Loonkosten	€781.800	€781.800	€781.800	€781.800
Doorbelastingen	€111.700	€111.700	€111.700	€111.700
Overhead	€673.400	€673.400	€673.400	€673.400
TOTAAL	**€1.566.900**	**€1.566.900**	**€1.566.900**	**€1.566.900**

Hierin is reeds budget opgenomen voor personele uitbreiding.

2.2 FINANCIËLE MIDDELEN

In het kostenoverzicht maken we onderscheid in exploitatiekosten en investeringsuitgaven.

Exploitatie Bij de exploitatiekosten gaat het om jaarlijkse uitgaven voor beheer- en onderhoudsactiviteiten die nodig zijn voor een goed en doelmatig rioleringsbeheer. De kosten van deze uitgaven worden toegeschreven aan het boekjaar waarin deze worden uitgegeven.

Investering Investeringsuitgaven bestaan uit vervangingsinvesteringen (bijvoorbeeld rioolvervanging) en verbeterings-investeringen (bijvoorbeeld buisvergroting of afkoppelmaatregelen). De hemelwatermaatregelen worden in de gemeente Maashorst gekapitaliseerd. De jaarlijkse kosten die daaruit voortkomen, -de kapitaallasten- bestaan uit rente en afschrijvingen.

Uitgangspunten

Om tot een kostendekkend tarief te komen hebben we een financiële doorrekening van de rioolheffing over de gemiddelde levensduur van de riolering gemaakt. Hierbij hebben we de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Riool- en waterzorgheffing

- De riool- en waterzorgheffing per equivalente heffingseenheid bedroeg in 2025 € 236,19 (eigenarendeel + gebruikersdeel tot 250 m^3).
- De rioolheffing mag op begrotingsbasis maximaal kostendekkend zijn: de geraamde opbrengsten mogen de geraamde lasten niet overstijgen (Gemeentewet artikel 229b).
- Reserveren voor tariefsegalisatie en/of toekomstige vervangingsinvesteringen – door dotaties aan de voorziening(en) – is toegestaan.
- Reserveren enkel voor uitbreiding van het voorzieningenniveau is niet toegestaan.
- De opbrengsten van de rioolheffing mogen niet voor andere doeleinden dan voor het gemeentelijk rioolstelsel (inclusief grond- en hemelwatervoorzieningen) worden aangewend ofwel hebben een relatie met de verbrede watertaken.
- Kwijtschelding van de rioolheffing (minimabeleid) komt voor rekening van het heffingstarief.

Rente en inflatie

- De rente op nieuwe investeringen en boekwaarden bedraagt 0.9%. Deze rente wordt voor het eerst doorbelast aan het einde van het jaar na de investering.
- Er vindt geen toerekening van rente plaats op positieve saldi van reserves en/of voorzieningen.
- In het kostendekkingsmodel vindt geen indexatie (als gevolg van inflatie) van de uitgaven plaats. Indexatie moet dus separaat berekend worden.

Investeringen

- De investeringslijn is gebaseerd op bedragen zoals door de gemeente aangeleverd en op bedragen zoals berekend door middel van kostenkengetallen uit de Kennisbank Stedelijk Water. Na 2035 worden de investeringen in blokken van 10 jaar gemiddeld.

Indien we investeringen activeren, hanteren we de volgende afschrijvingstermen:

- De afschrijvingstermijn op vervangingsinvesteringen voor vrijverval riolering bedraagt 80 jaar.
- De afschrijvingstermijn op gemalen, drukriolering en randvoorzieningen is voor bouwkundige onderdelen 60 jaar.
- Voor electromechanische onderdelen van gemalen en randvoorzieningen is de afschrijvingstermijn 15 jaar.
- De afschrijvingstermijn voor persleidingen, infiltratievoorzieningen en drainage bedraagt 40 jaar.
- Voor IBA's en electromechanische onderdelen van van drukriolering is de afschrijvingstermijn 20 jaar.
- De afschrijvingstermijn op zonnepanelen bedraagt 25 jaar.
- De afschrijving vindt lineair plaats, startend De afschrijving wordt voor het eerst doorbelast aan het einde van het jaar van de investering.

BTW

- Jaarlijks belasten we 21% BTW door aan de rioolheffing, op basis van exploitatie en afschrijvingen.

Heffingseenheden

- Het aantal (equivalente) heffingseenheden bedraagt per 1 januari 2025: 28.367. Dit aantal eenheden is berekend uit de bruto inkomsten van 2025 gedeeld door de rioolheffing 2025.
- Het aantal (equivalente) heffingseenheden stijgt de komende 9 jaar met achtereenvolgens: 168, 472, 472, 350, 299, 304,121,220 en 34 per jaar. Totaal is dat 2.438 in 9 jaar. Uitgangspunt: woningbouwprognose maal 2/3 (veiligheidsfactor).

Voorzieningen

- Het saldo van de Voorziening riolering (BBV 44.2), bedraagt per 1 januari 2025: € 2.452.664.
- Het saldo van de Spaarvoorziening (BBV 44.1d) bedraagt per 1 januari 2025: €14.260.446.
- Het saldo in de Reserve (obv efficiency-voordeel) bedraagt op 1 januari 2025: €63.123. Dit saldo wordt benut tbv demping van het tarief in 2026.
- Het saldo van de voorziening(en) mag gedurende de gehele beschouwde periode niet negatief zijn.
- Er is geen maximum gesteld aan het saldo dat gedurende de beschouwde periode in de voorziening(en) wordt begroot.

Kostendekking

De hiervoor beschreven kosten en uitgangspunten leiden tot het volgende verwachte uitgavenpatroon voor de gemeente Maashorst in de periode 2025 t/m 2104:

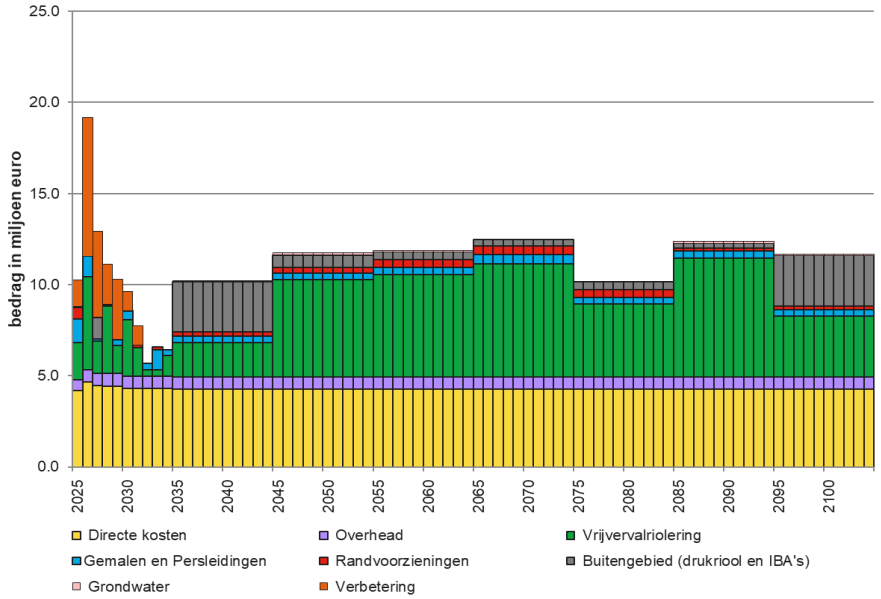

Figuur 1 - Verwacht uitgavenpatroon gemeente Maashorst, 2025 t/m 2104. Bedragen op prijspeil 2025.

De hemelwatermaatregelen worden geactiveerd, en voor de overige investeringen wordt in toenemende mate gespaard. De eerste 4 jaar doteren we jaarlijks €1.250.000 aan de spaarvoorziening, de 6 jaren daarna is dit jaarlijks €2.000.000. In 10 jaar wordt zo opgebouwd naar volledig sparen.

Te activeren investeringen leiden tot een oplopende boekwaarde en hieruit volgen kapitaallasten (rente- en afschrijvings-lasten). Het verloop van de boekwaarde is weergegeven in Figuur 2.

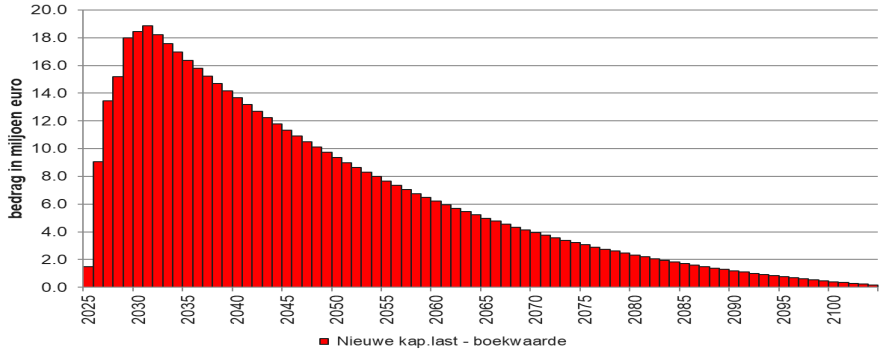

Figuur 2 - Verwacht boekwaardenverloop van de investeringen gemeente Maashorst vanaf 2025, 2025 t/m 2104. Bedragen op prijspeil 2025.

Het uitgavenpatroon in Figuur 1, in combinatie met het boekwaardeverloop in Figuur 2 leidt tot het lastenpatroon zoals weergegeven in Figuur 3. Hierin zijn ook de benodigde totale baten weergegeven; deze volgen de lastenontwikkeling zo goed mogelijk.

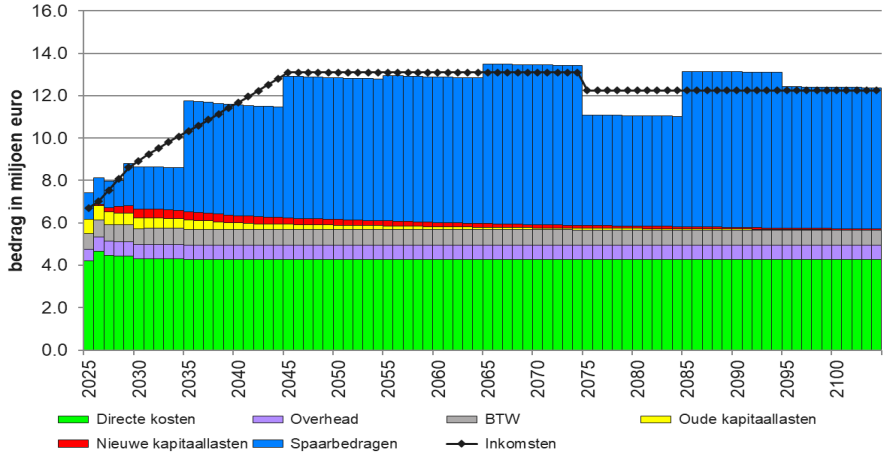

Figuur 3 - Verwacht lasten- en batenverloop gemeente Maashorst, 2025 t/m 2104. Bedragen op prijspeil 2025.

De benodigde inkomsten uit de rioolheffing zijn in onderstaande grafiek vertaald naar het benodigde tarief.

Tabel 6: Tarieven in de planperiode. Bedragen beleidsmatig (zonder indexatie)

Jaar	Tarief *(beleidsmatig)*
2025	**€ 236,19** (+5,4%)
2026	**€ 248,94** (+5,4%)
2027	**€ 262,39** (+5,4%)
2028	**€ 276,56** (+5,4%)
2029	**€ 291,49** (+2,5%)

Na 2028 is 10 jaar een jaarlijkse stijging van 2,5% voorzien. Vervolgens is een stijging in de opvolgende 6 jaar van 2,3% per jaar voorzien. Daarna kan de heffing 30 jaar gelijk blijven, en dan eenmalig 6,5% dalen om zo de resterende periode weer gelijk te blijven.

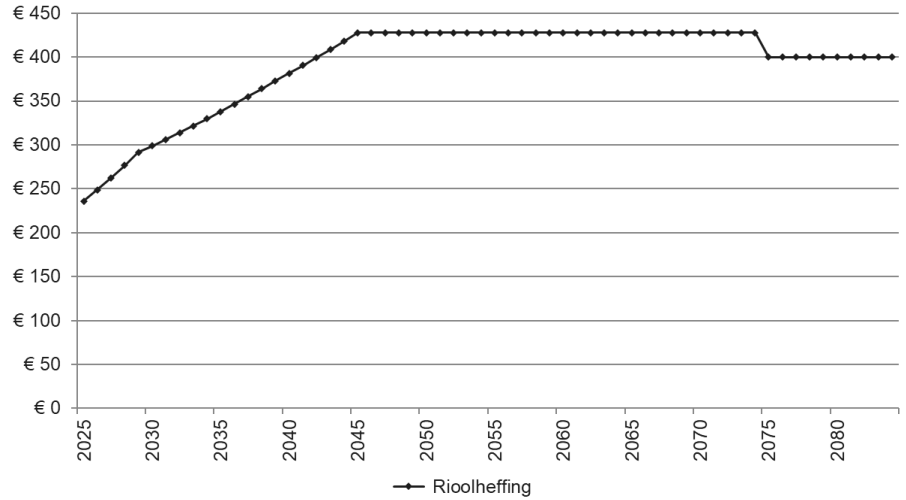

Figuur 4 - Verwacht verloop rioolheffing (eigenarendeel + gebruikersdeel tot 250 m³) gemeente Maashorst, 2025 t/m 2104. Bedragen op prijspeil 2025.

Onderstaand is het verloop van de voorzieningen weergegeven:

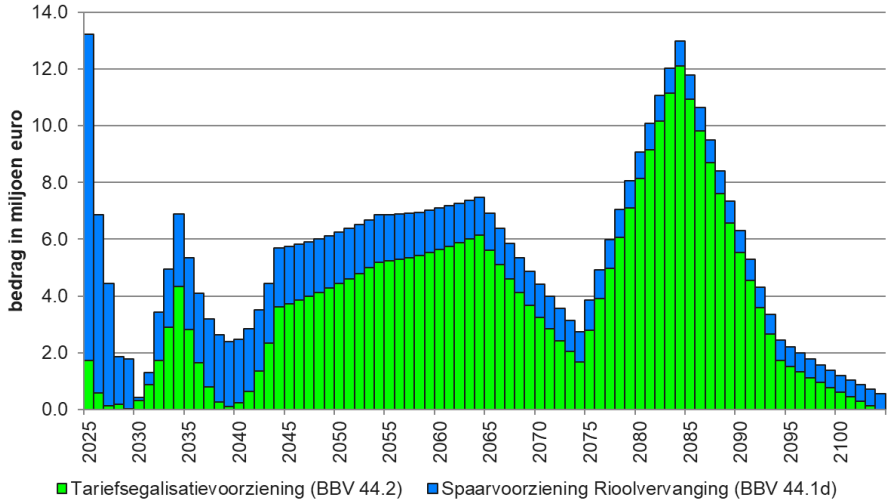

Figuur 5: Saldo voorzieningen per 31/12 (vast prijspeil 2025)

Risico's

Bij de interpretatie van de resultaten in dit hoofdstuk dient rekening te worden gehouden met de (actuele) onzekerheden die de rioolheffing zullen beïnvloeden, zoals kostenontwikkelingen van (bouw)materialen, energiekosten, rentestijgingen en toenemende opgaven rondom klimaatadaptatie.

Om een kostendekkende rioolheffing te behouden, dient deze telkens te worden geïndexeerd op basis van de optredende inflatie. Jaarlijks wordt, bij het vaststellen van de nieuwe programmabegroting, het te hanteren indexatiepercentage bepaald. Naast deze indexatie moet tenminste de beleidsmatige verhoging behouden blijven voor een rioolheffing die aansluit bij dit plan. Wanneer het werkelijk aantal heffingseenheden achterblijft, zal het tarief naar rato daarvan extra verhoogd moeten worden, bovenop de indexatie en beleidsmatige verhoging.

Planning	Naam project	kern		investering	Dekking	soort	maatregel
2026	Monsegneur Suijsstraat (aanvulling bestaand krediet)	Reek	€	550.000	Kapitaal dienst	hemelwater	maatregel
2026	Wijkreconstructie Bogerd	Uden	€	1.350.000	Kapitaal dienst	hemelwater	maatregel
2026	Aanleg duiker Moesbos	Schaijk	€	50.000	Kapitaal dienst	hemelwater	maatregel
2026	Aanleg drainage Hoendebos III	Uden	€	700.000	Kapitaal dienst	hemelwater	maatregel
2027	Hoevenseveld fase 2a	Uden	€	880.000	Kapitaal dienst	hemelwater	maatregel
2027	Koolmeestraat overstortleiding	Odiliapeel	€	400.000	Kapitaal dienst	hemelwater	maatregel
2027	Langeboomseweg/Vederdistel	Zeeland	€	220.000	Kapitaal dienst	hemelwater	maatregel
2028	Hoevenseveld fase 2b	Uden	€	880.000	Kapitaal dienst	hemelwater	maatregel
2028	Wijkreconstructie Moleneind	Uden	€	360.000	Kapitaal dienst	hemelwater	maatregel
2028	Wegreconstructie Runstraat, Molengraaf	Schaijk	€	850.000	Kapitaal dienst	hemelwater	maatregel
2028	Voorbereidingskrediet algemene projecten (vanaf 2028)	Maashorst	€	100.000	Kapitaal dienst	hemelwater	maatregel
2029	Wijkreconsturctie Schutveld (fase 1)	Uden	€	1.060.000	Kapitaal dienst	hemelwater	maatregel
2029	Kennedylaan riolering	Uden	€	400.000	Kapitaal dienst	hemelwater	maatregel
2030	Wijkreconsturctie Schutveld (fase 2)	Uden	€	1.060.000	Kapitaal dienst	hemelwater	maatregel
2030	Wegreconstructie Kastanjeweg	Uden	€	1.100.000	Kapitaal dienst	hemelwater	maatregel
2026	Wijkreconstructie Bogerd (DWA naar voren en HWA nieuw)	Uden	€	1.500.000	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
2026	Wislaan vervangen kolken en putranen	Uden	€	91.200	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
2026	Relinen riolering (2026 t/m 2029)	Maashorst	€	1.580.000	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
2026	Relinen putten (2026 t/m 2030)	Maashorst	€	200.000	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
2027	Hoevenseveld fase 2a	Uden	€	1.240.000	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
2027	Koolmeestraat overstortleiding	Odiliapeel	€	100.000	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
2028	Hoevenseveld fase 2b	Uden	€	1.240.000	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
2028	Wijkreconstructie Moleneind	Uden	€	1.065.000	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
2028	Wegreconstructie Runstraat, Molengraaf	Schaijk	€	650.000	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
2028	Piusplein reconstructie	Uden	€	310.000	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
2029	Wijkreconsturctie Schutveld (fase 1)	Uden	€	1.100.000	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
2030	Wijkreconsturctie Schutveld (fase 2)	Uden	€	1.090.000	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
2030	Wegreconstructie Kastanjeweg	Uden	€	1.400.000	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
2030	Relinen riolering (2030)	Maashorst	€	300.000	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
2030	Vervanging rioolgemalen	Maashorst	€	327.575	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
2030	Persleidingen vervangen 2030	Maashorst	€	469.181	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
2030	Drukriolering vervangen 2030	Maashorst	€	36.524	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
2030	Kerkakkerstraat/waterstraat riolering vervanging	Maashorst	€	239.776	Spaarvz. riolering	Vuil water	vervangen
			€	**22.899.256**			

Figuur 6 - Overzicht nieuwe investeringen gemeente Maashorst, 2026 t/m 2030. Vermelde bedragen zijn op prijspeil 2025.